

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1.099/2022/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. május 11.
Az ügy tárgya: közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények
Terhelt: I. rendű
Elsőfok: Győri Járásbíróság, B.640/2020/33., ítélet, előkészítő ülés,
2021. július 13., jogerő napja: 2021. július 13.
Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt
Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Győri Járásbíróság B.640/2020/33. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Győri Járásbíróság a 2021. július 13-án kihirdetett B.640/2020/33. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 1 rendbeli közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], 3 rendbeli felbujtóként elkövetett csalás vétségének

kísérletében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont], 1 rendbeli felbujtóként elkövetett csalás vétségében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] és 4 rendbeli felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért – halmazati büntetésül – 300 óra közérdekű munkára és 480 napi tétel, 1.500 forint napi tétel összegű, összesen 720.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a közérdekű munka önhibából való nem teljesítése, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére a közérdekű munka, továbbá a pénzbüntetés, illetve azok hátralévő része szabadságvesztésre való átváltoztatásáról.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete, fellebbezés hiányában 2021. július 13-án jogerőre emelkedett.

[3] **II.** 1. A bíróság jogerős ítéletével szemben az I. rendű terhelte terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melynek törvényi okát (Be. 649. §) nem jelölte meg.

[4] Indokolása szerint a bíróság a támadott jogerős ítéletet a specialitás szabályán alapuló mentességének megsértésével hozta meg, miután külföldön 2019. április 12. napján három, más ügyben kiszabott szabadságvesztés büntetésének végrehajtása céljából adta csak ki. Mindezek alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését vagy az eljárás megszüntetését indítványozta.

[5] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1199/2022/2. számú átiratában az I. rendű terhelte által előterjesztett felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta, ezért a támadott határozatok hatályban tartását indítványozta.

[6] Kifejtette, hogy az I. rendű terhelttel szemben a specialitás elve alóli kivételt jelentő, az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: EÜbe. tv.) 30. § (2) bekezdés c) pontja szerinti feltétel, vagyis az, hogy személyi szabadság elvonásával járó intézkedésre vele szemben nem került sor, a 300 óra közérdekű munka és 480 napi tétel – 1.500 forint napi tétel összegű – pénzbüntetés jogerős kiszabásával teljesült. Erre tekintettel a specialitás szabálya az I. rendű terhelttel szembeni büntetőeljárás lefolytatásának nem volt akadálya.

[7] 3. Az I. rendű terhelte a Legfőbb Ügyészség átiratára tett írásbeli észrevételében azzal vitatta az ügyészi okfejtést, hogy a pénzbüntetés meg nem fizetése a büntetés, illetve annak hátralévő része szabadságvesztésre átváltoztatásával, vagyis ténylegesen a szabadság elvonásával jár. A büntetőeljárás következtében pedig teljesen vagyontalanná vált, édesanyja fizeti a részleteket az átváltoztatás elkerülése érdekében. Mindezen túl megjegyezte, hogy kizárólag a cég 1-hez volt köze az ügyben, de munkáltatói igazolást ennek a nevében sem állított ki, miután még saját maga sem dolgozott a cégében, továbbá, hogy az előkészítő ülésen azért tett elfogadó nyilatkozatot, hogy a feltételes szabadságra bocsátás engedélyezésének esedékességekor ne legyen vele szemben folyamatban lévő eljárás, amely miatt a kedvezmény megadásából kizárható.

[8] **III.** Az I. rendű terhelte által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[9] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[10] A Be. 659. § (5) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot – a feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető okok kivételével – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül.

[11] Az I. rendű terhelt nem jelölte meg, hogy felülvizsgálati indítványát mely felülvizsgálati okra alapítja, ezért azt a Kúria a tartalma alapján ítélte meg (BH 2003.355.). A felülvizsgálati indítvány lényege pedig abban áll, hogy a terhelt azt sérelmezi, hogy a bíróság a büntetőeljárás lefolytatásának akadályát figyelmen kívül hagyva, az EÜbe. tv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott specialitás szabályának a megsértésével állapította meg a büntetőjogi felelősségét és szabott ki vele szemben büntetést.

[12] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak. A 2020. évi XLIII. törvény 230. § (2) bekezdése 2021. január 1-jei hatállyal a Be. 649. § (2) bekezdését az f) ponttal egészítette ki. Eszerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a specialitás szabályán alapuló mentességnek, a törvényben meghatározott mentelmi jogon alapuló mentességnek vagy a nemzetközi jogon alapuló mentességnek a megsértésével hozta meg. Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa tehát a Be. 649. § (2) bekezdés f) pontjában írt felülvizsgálati oknak feleltethető meg.

[13] 2. Az EÜbe. tv. 30. § (1) bekezdése alapján az átadott személlyel szemben az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem indítható büntetőeljárás, nem ítéltető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától.

[14] Az EÜbe. tv. 30. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha

a) a személy a végleges szabadon bocsátását követő negyvenöt napon belül nem hagyja el – bár erre lehetősége lett volna – Magyarország területét, vagy elhagyása után ide visszatér;

b) a bűncselekmény szabadságvesztés vagy elzárás büntetéssel nem büntethető, vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel nem fenyegetett;

c) a büntetőeljárás eredményeként nem kerül sor személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazására;

d) a személlyel szemben szabadságelvonással nem járó büntetés vagy intézkedés, különösen pénzbüntetés szabható ki, illetve alkalmazható, még akkor sem, ha a büntetés vagy intézkedés személyi szabadságának korlátozását eredményezheti;

e) a személy az átadási eljárás során lemondott a specialitás szabályának alkalmazásáról;

f) a személy az átadása után az átadását megelőzően elkövetett, meghatározott cselekmények vonatkozásában kifejezetten lemondott a specialitás szabályainak alkalmazásához fűződő jogáról, vagy

g) a személyt átadó tagállami igazságügyi hatóság a (4) bekezdéssel összhangban hozzájárulását adja.

[15] Az I. rendű terhelt terhére megállapított közokirat-hamisítás büntette három évig terjedő szabadságvesztéssel, a csalás vétsége két évig terjedő szabadságvesztéssel, a hamis magánokirat felhasználásának vétsége egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[16] A Btk. 33. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben a bűncselekmény büntetési tételének felső határa háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb, szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás, illetve e büntetések közül több is kiszabható.

[17] Kétségek nélkül, a pénzbüntetés meg nem fizetése – ahogyan arra a terhelt maga is hivatkozott észrevételében – a büntetés végrehajtásának módjában szabadságelvonást eredményezhet, amennyiben a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén a büntetést, illetve annak meg nem fizetett részét a büntetés-végrehajtási bíróság szabadságvesztésre változtatja át [a

büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 66. § (1) bekezdés].

[18] A EÜbe. tv. 30. § (2) bekezdés d) pontjában írt rendelkezés azonban erre az esetre is megadja a specialitás védelme alóli felmentést, akkor amikor úgy szabályoz, hogy a specialitás védelméről szóló rendelkezés nem alkalmazható, ha a személlyel szemben szabadságelvonással nem járó büntetés vagy intézkedés (különösen pénzbüntetés) szabható ki, illetve alkalmazható, de még akkor sem, ha a büntetés vagy intézkedés személyi szabadságának korlátozását eredményezheti.

[19] A Kúria a teljesség kedvéért megjegyzi, hogy – amint azt a jogerős ítélet rendelkező része is rögzíti – a közérdekű munka büntetés sem jár a szabadság elvonásával, önhibából eredő nem teljesítése azonban – a pénzbüntetéshez hasonlóan – szabadságvesztésre átváltoztatásának következményével járhat [Bv. tv. 64. § (1) bekezdés].

[20] Következésképpen az EÜbe. tv. 30. § (2) bekezdés d) pontjában foglaltakra figyelemmel a specialitás szabálya az I. rendű terhelttel szembeni büntetőeljárás lefolytatásának nem volt akadálya.

[21] Megállapítható továbbá, hogy az EÜbe. tv. 30. § (2) bekezdés c) pontja szerinti feltétel, vagyis az, hogy személyi szabadság elvonásával járó intézkedésre vele szemben nem került sor, a 300 óra közérdekű munka büntetés és a 480 napi tétel pénzbüntetés jogerős kiszabásával teljesült.

[22] A specialitás szabálya alóli kivételekkel kapcsolatban az Európai Unió Bírósága a C 388/08. PPU. számú ügyben kifejtette, hogy az európai elfogatóparancsról és az uniós országok közötti átadási eljárásokról szóló 2002/584. számú kerethatározat 27. cikk (3) bekezdés c) pontjában szereplő kivétel olyan helyzetre vonatkozik, ha a büntetőeljárás nem vezet a személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazásához.

[23] Az Európai Unió Bírósága rámutatott, hogy ebből következik, hogy e kivétel keretében valamely személlyel szemben az átadásának alapjául szolgáltól különböző, szabadságvesztés büntetéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel fenyegetett „egyéb bűncselekmény” miatt akkor indítható büntetőeljárás és e személy akkor ítélhető el a hozzájárulási eljárás alkalmazása nélkül, ha a büntetőeljárás során nem került sor szabadságkorlátozással járó intézkedés alkalmazására. Ha azonban az ítélet az érintett személlyel szemben szabadságvesztés büntetést vagy szabadságkorlátozással járó intézkedést szab ki, az ítélet végrehajthatóságához szükséges e beleegyezés.

[24] Kifejtette továbbá, hogy ez az értelmezés következik egyébként az 1996. évi egyezmény 10. cikk (1) bekezdés b) pontjának rendelkezéseiből is, amint az az egyezményhez fűzött, a Tanács által 1997. május 26-án jóváhagyott magyarázó jelentésből (HL 1997. C 191., 13. o.) kitűnik. E jelentés értelmében a megkereső tagállam büntetőeljárást indíthat vagy folytathat valamely személy ellen, vagy őt elítélheti a kiadatását indokoló cselekménytől különböző cselekmény miatt, még akkor is, ha ez a személyi szabadságot korlátozó büntetéssel fenyegetett, amennyiben sem az eljárás folyamán, sem annak következtében nem került sor az adott személy szabadságának korlátozására. Így e jelentés szerint, ha az érintett személyt szabadságvesztésre ítélik vagy szabadságelvonással járó intézkedést alkalmaznak vele szemben, az ítélet csak akkor hajtható végre, ha a megkereső tagállam rendelkezik vagy az érintett személy vagy a megkeresett tagállam hozzájárulásával (Kúria Bfv.III.290/2021/11.).

[25] Jelen ügyben nem ez a helyzet, mivel az I. rendű terhelttel szemben jogerősen közérdekű munka büntetést és pénzbüntetést szabtak ki.

[26] Mindezek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt – az I. rendű terhelt által hivatkozott – eljárási szabálysértés, és a Be. 649. § (2) bekezdés f) pontja szerinti felülvizsgálati ok nem valósult meg.

[27] 3. A Legfőbb Ügyészség átiratára tett terhelti észrevétel kapcsán a Kúria azt rögzíti, hogy a terhelt beadványa a felülvizsgálatra vezető okon túl az ítéleti tényállásban megállapított magatartása indokolás nélküli, pusztán tagadására szorítkozott, azonban az ilyen indítvány tartalma – miután a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható – a Be. 650. § (2) bekezdésébe ütközik, teljesítésére a felülvizsgálati eljárásban a Be. 659. § (1) bekezdése értelmében nem kerülhet sor.

[28] A bűnösség beismerése körében felülvizsgálatra viszont kizárólag csak a bűnösség beismerő nyilatkozatnak a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában történő bírósági elfogadása vezet [Be. 608. § (1) bekezdés h) pont], az nem, hogy a terhelt a bűnösség beismerő nyilatkozatot milyen indíttatásból tette meg, ekként az I. rendű terhelt ezzel összefüggésben tett állításai irrelevánsak, az indítvány e részében is törvényben kizárt.

[29] Mindezekre tekintettel – miután a Kúria olyan felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt – a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta. A Kúria a felülvizsgálati eljárásban – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[30] **IV.** A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdésére tekintettel nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[31] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul; az említett törvényhely (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2023. május 11.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró